

قوه قضاییه

تحلیل آیین دادرسی

و

جہات ابطال رأی دادرسی

WWW.KOTAB.IR

در رویہ قضایی داخلی

حسن فضلی - مستشار دادگاہ تجدید نظر

دکتر امیر عباس بزرگمهر - مدرس و بنیاد علمی دانشگاہ

معاونت منابع انسانی و امور فرہنگی دادگستری کل استان تهران

فهرست مطالب

دیباچه.....	۱۱
مقدمه.....	۱۳

بخش نخست: آیین دادرسی داوری

بخش اول: موارد دخالت دادگاه در مبحث حقوق داوری ملی.....	۱۹
فصل اول: شرایط عمومی حاکم بر اقامه درخواست های تعیین داور، ابلاغ رأی داور و اجرای رأی داور.....	۲۳
مبحث اول: تعیین داور.....	۲۴
گفتار اول: روش های تعیین داور.....	۲۴
- موارد ارجاع به دادگاه.....	۲۵
الف- ارجاع دعاوی مطروحه در دادگستری به داوری.....	۲۵
ب- ارجاع به دادگاه برای تعیین داور.....	۲۶
نمونه دادخواست تعیین داور طرف مستنکف به شرح زیر می آید:.....	۲۷
گفتار دوم: شرایط اظهارنامه.....	۲۸
الف- شرایط اظهارنامه در خصوص داوری یک نفره.....	۲۸
ب- شرایط اظهارنامه در خصوص داوری سه نفره.....	۲۸
گفتار سوم: ضرورت یا عدم ضرورت تعیین وقت رسیدگی برای درخواست تعیین داور.....	۲۹
گفتار چهارم: تصمیم دادگاه در درخواست های سه گانه.....	۳۲
بند اول: رد درخواست.....	۳۲
تجدیدنظر از قرار رد درخواست تعیین داور.....	۳۳

۳۶	بند دوم: پذیرش درخواست
۳۶	بند سوم: نمونه شکل قرارنامه داوری
۳۷	تصمیم دادگاه (قرارنامه داوری)
۳۸	بند چهارم: نمونه آراء
۳۹	تجدیدنظر از قرار رد درخواست تعیین داور
۶۳	مبحث دوم: ابلاغ رأی داور
۶۷	گفتار اول: نکاتی در رابطه با داوری و ابلاغ
۷۲	گفتار دوم: نمونه آراء
۱۰۳	فصل دوم: ابطال رأی داور
۱۰۳	مبحث اول: آیین دادرسی راجع به اعتراض به رأی داور
۱۰۳	گفتار اول: خواسته چیست؟
۱۲۱	گفتار دوم: طریق توقف اجرای رأی داور
۱۲۴	بند اول: اعتراض از سوی محکوم علیه
۱۲۴	بند دوم: در زمان اعتراض به رأی
۱۲۴	بند سوم: پس از صدور حکم غیرقطعی بر بطلان رأی داور
۱۲۵	بند چهارم: عدم تعارض در مواد ۴۹۰، ۴۹۱ و ۴۹۳
۱۲۵	بند پنجم: اعتراض به رأی داور از سوی شخص ثالث باشد
۱۲۶	بند ششم: نمونه آراء
۱۴۱	گفتار سوم: اقامه دعوا با درخواست یا دادخواست
۱۴۴	الف - محکوم علیه معترض به رأی داور می باشد
۱۴۷	ب - شخص ثالث معترض به رأی داور باشد
۱۴۷	بند اول: رفع نقص دادخواست
۱۴۸	بند دوم: نمونه رأی
۱۵۰	گفتار چهارم: اعتراض به رأی داوری مالی است یا غیرمالی؟
۱۵۳	بند اول: نسبت به اعتراض از سوی محکوم علیه

- بند دوم: نمونه رأی ۱۵۵
- بند سوم: نسبت به اعتراض از سوی شخص ثالث ۱۵۸
- بند چهارم: نمونه تصمیم دادگاه ۱۶۰
- گفتار پنجم: خواهان کیست؟ ۱۶۱
- گفتار ششم: خوانده کیست؟ ۱۶۱
- بند اول: آیا دعوا متوجه داور می‌باشد؟ ۱۶۲
- بند دوم: آفات طرح دعوا به طرفیت داور ۱۶۲
- بند سوم: نمونه آراء ۱۶۳
- مبحث دوم: درخواست اجرای رأی داور ۱۷۷
- گفتار اول: نمونه آراء ۱۷۹
- گفتار دوم: جلوگیری از اجرای رأی داور با دستور موقت؟ ۱۸۶
- الف - معترض محکوم علیه باشد ۱۸۷
- ب - اعترض شخص ثالث به رأی داور ۱۸۸
- مبحث سوم: صدور گزارش اصلاحی توسط داور ۱۸۸
- گفتار اول: آفات صدور گزارش اصلاحی توسط داور ۱۸۹
- مبحث چهارم: بی‌اعتباری اثر رأی داور با درخواست طرفین از دادگاه در قالب گزارش اصلاحی ۱۹۳
- مبحث پنجم: توقف جریان داوری ۱۹۸
- گفتار اول: زوال داوری ۲۰۲
- مبحث ششم: حضور شخص ثالث در صحنه داوری ۲۰۴
- گفتار اول: نمونه رأی ۲۰۶
- فصل سوم: آیین اقامه دعوا راجع به داوری تجاری بین‌المللی ۲۱۱
- مبحث اول: دادگاه صالح ۲۱۳
- مبحث دوم: نمونه رأی ۲۱۷

دیباچه

یک حرف صوفیانه بگویم اجازت است
ای نور دیده صلح به از جنگ و داوری

مقدمه

۱- حل و فصل اختلافات بین شهروندان که در زندگی اجتماعی بروز و حدوث آن امری است گریزناپذیر، با ساز و کار مناسب شرط بقا و انسجام جامعه و از مهم ترین شوون و مؤلفه های حاکمیت قانون است، نظام حل و فصل اختلافات هر کشوری، مجموعه ای از روش های متناسب با زیربنای فرهنگی آن از مذاکره تا رسیدگی قضایی تفاوت های بنیادی دارد، تاکنون شناخته ترین روش ها که گسترده ترین جهان شمول دارد مرتبط با میانجیگری، سازش و داوری است که مطلوب ترین روش حل و فصل اختلاف و مسالمت آمیزترین آنهاست، در این شیوه که مبتنی بر توافق است اختلاف طرفین به شکل واقعی حل شده و به جهت فضای دوستانه، حفظ اسرار، کرامت و شأن افراد در جامعه نیز از مطلوبیت برخوردار است. چه آنکه حل و فصل اختلاف از طریق دادگاه های حکومتی که صلاحیت خود را نه از طرفین دعوا بلکه از قانون می گیرند و آیین تشریفات رسیدگی توسط قانون گذار مشخص می شود و اغلب به اراده طرفین توجه نمی شود و النهایه به طرفین یا در واقع به شخص محکوم علیه تحویل می شود و با حکم دادگاه اختلاف طرفین به ظاهر قطع می شود لکن این اختلاف در ذهن طرفین باقی مانده و چون آتش زیر خاکستر رابطه طرفین در معرض خطر قطع شدن قرار می گیرد.